

Inhoud Juni 2019

Woord vooraf.....	2
Recent verschenen	3
Call for Papers	5
Call: Summer School Max Planck (Frankfurt am Main, 5-16 augustus 2019).....	5
Call for papers 'LXXIII ^e Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité' (Edinburgh, 2-7 september 2019).....	5
Call for Articles in Rechtskultur. European Journal of Legal History.....	5
Call for papers: 'Impression et diffusion de la loi dans les Pays-Bas Habsbourgeois, les Provinces-Unies et la Principauté de Liège aux Temps Modernes (XVIe-XVIIIe siècle)', (Luik, 5-6 december 2019)	6
Kalender.....	7
5-8 juni 2019 - 25th Annual Forum of Young Legal Historians: Identity, Citizenship and Legal History (Brussel, België).....	7
10-11 juni 2019 – Doctoral School 'Human Action between Obligation and Satisfaction' (Gent, België).....	7
14-15 juni 2019 - 22cd Belgian & Dutch Colloquium of History of Law (Luik, België).....	7
20 juni 2019 – Afscheidsrede prof. dr. Kees Cappon (Amsterdam, Nederland)	7
10-13 juli 2019 – British Legal History Conference: Comparative Legal History (St. Andrews, Schotland).....	8
2-7 september 2019 - LXXIII ^e Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité (Edinburgh, Schotland)	8
Varia	9
Dave De Ruyscher wordt lid van Young Academy of Europe.....	9
Dr. Stefan Huygebaert en dr. Matthias Van Der Haegen.....	9
329 registers van de Raad van Vlaanderen gedigitaliseerd.....	9
OPROEP: Actualiseer mee de Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging	10
Oproep: Transkribus	10

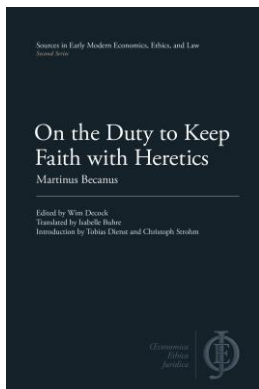
Woord vooraf

Geachte lezer,

Een van de meest misbruikte woorden in de Nederlandse taal is het adjectief 'historisch'. Zodra bij voorbeeld een voetballer een goal maakt die de middelmaat overstijgt, krijgt die meteen het predikaat 'historisch' mee. Dat betekent dan niet dat die gebeurtenis meteen tot het verleden behoort, maar wel dat hier gaat om zoiets wereldschokkends dat het nog vele toekomstige generaties zal boeien... Tot de volgende 'historische' gebeurtenis een week later plaatsvindt. Om maar te zeggen: bij de Courant houden we niet van dit soort gedegradeerd taalgebruik. En toch, voor één keer bestempelen we graag een gebeurtenis in België als historisch. Het gaat daarbij niet om het nieuwe erfrecht, het nieuwe huwelijksvermogensrecht, de afschaffing van het handelsrecht, het nieuwe vennootschapsrecht, het nieuwe insolventierecht en zoveel andere hervormingen van de afgelopen vier en een half jaar. Neen, deze historische gebeurtenis betreft een in omvang relatief kleine wet die in de afgelopen maand in het *Belgisch Staatsblad* verscheen, de invoering van het nieuwe bewijsrecht. Op zich gaat het hier niet om een kroonjuweel uit de hervormingstsunami. Echter, de nieuwe wet bepaalt ook dat inwerkingtreding van het nieuwe bewijsrecht op 1 november van volgend jaar ook de inwerkingtreding van het Nieuw Burgerlijk Wetboek zal zijn. Het huidige wetboek krijgt dan meteen de naam 'Oud Burgerlijk Wetboek'. Het nieuwe wetboek zal op 1 november nog maar een mager beestje zijn, met enkel een Boek 8. Dat zal evenwel niet lang duren, want voor de boeken 2, 4, 7 en 9 kan men snel gaan, omdat daar het grootste deel van het werk reeds gebeurd is door recente hervormingen en wetten. De ontwerpen voor de boeken 3 en 5 zijn ook klaar. Kortom, het nieuwe Boek 8 is zoiets als de Sagrada Familia van Gaudi in de twintigste eeuw, een aangevat bouwwerk dat oproept om het werk af te maken. Rest nu nog te hopen dat even snel zal gaan als de recente hervormingen. Stiekem dromen we ervan dat België erin zal slagen alles af te werken nog voor Nederland definitief afscheid neemt van Boek 7A en daarmee echt klaar is met zijn Burgerlijk Wetboek. Het kan natuurlijk ook anders met hervormingen die in het slop geraken en decennia waarin oud en nieuw naast elkaar bestaan met alle bijhorende chaos en verwarring. De toekomst zal het uitwijzen. Hoe dan ook, de afgelopen maand zag wel degelijk een historische gebeurtenis. Alhoewel, in de populaire kranten kreeg de verlaging van de BTW op fietsen meer aandacht dan het Nieuw Burgerlijk Wetboek...

De hoofdredacteur

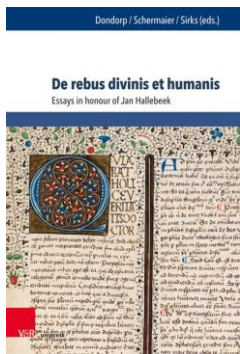
Recent verschenen

Martinus BECANUS, (ed. Wim Decock, transl. Isabelle Buhre, introd. Tobias Dienst and Christoph Strohm), *On the Duty to Keep Faith With Heretics* [Sources in Early Modern Economics, Ethics, and Law. Second Series, 2], Grand Rapids, MI: CLP Academic, 2019, 180 p.

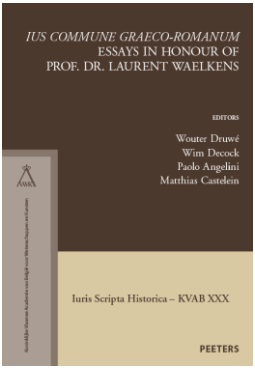
In een tijd gekenmerkt door religieuze oorlogen en staatsvorming op basis van confessionele identiteit hamert de jezuïet Martinus Becanus (1563-1624) op de geldigheid van overeenkomsten, huwelijken en verdragen over de grenzen heen. Van Brabantse origine – hij ziet in 1563 het levenslicht te Hilvarenbeek bij Tilburg – schopt Martinus Becanus het tot professor aan het Jezuïetencollege van Mainz en raadgever van Keizer Ferdinand II in Wenen.

Zijn *De fide haereticis servanda* (1607), nu voor het eerst in Engelse vertaling beschikbaar, biedt een uitzonderlijke kijk op de ontstaansgeschiedenis van een transconfessioneel privaatrecht, de receptie van de School van Salamanca in de Lage Landen en het Habsburgse Rijk, en de verdediging van religieuze tolerantie in de vroegmoderne tijd.

Harry DONDORP, Martin SCHERMAIER & Boudewijn SIRKS (eds.), *De rebus divinis et humanis. Essays in honour of Jan Hallebeek* (Göttingen, 2019), 548 p., ISBN 978-3-8471-0731-6 € 70,- D / € 59,99 eBook

Op 26 april 2019 ging professor Jan Hallebeek met emeritaat en kwam een einde aan zijn professionele carrière als onderzoeker en lesgever aan de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (1989-1999), als *Professor Extraordinarius* aan de faculteit Theologie van de Universiteit Utrecht (1997-2006), en als Hoogleraar rechtsgeschiedenis aan de Vrije Universiteit Amsterdam (vanaf 1999). Doorheen zijn carrière liepen twee belangrijke rode draden in zijn onderzoek: de Kerk en kerkelijk recht enerzijds, het klassieke en in het bijzonder middeleeuws-Romeinse – recht anderzijds. Beiden waren met elkaar vervlochten in zijn fascinatie voor de Oude Katholieke kerk. De bijdragen in dit werk behandelen thema's en vragen die collega Hallebeek tijdens zijn carrière reeds bezighielden.

	<p>Luc DHONDT, <i>Verlichte monarchie, Ancien Régime en Revolutie. Een institutionele en historische procesanalyse van politiek, instellingen en ideologie in de Habsburgse, de Nederlandse en de Vlaamse politieke ruimte (1700/1755-1790)</i> [Studia; 89] (Brussel: Algemeen Rijksarchief, 2002-2007), 2990 p.</p> <p>Het Algemeen Rijksarchief verspreidt via zijn webshop in open access de gepubliceerde versie van de doctoraatsverhandeling van wijlen dr. Luc Dhondt (UGent, Nieuwe Geschiedenis). Het proefschrift (16 delen, 9 volumes) werd in 1993 verdedigd onder promotorschap van wijlen prof. dr. Michel Baelde. De publicatie van een deels herwerkte versie geschiedde tussen 2002 en 2007, in de reeks <i>Studia</i> van het Algemeen Rijksarchief.</p> <p>Deze studie in acht volumes en 2990 pagina's behandelt op extensieve wijze de opstand tegen Jozef II in het graafschap Vlaanderen. Ze is gebaseerd op twintig jaar archiefonderzoek in België en Oostenrijk. Een inhoudstafel kan u terugvinden op de blogspot van Standen & Landen. De volledige studie kan u terugvinden op de website van het Algemeen Rijksarchief.</p>
	<p>Wouter DRUWÉ, Wim DECOCK, Paolo ANGELINI en Matthias CASTELEIN (eds.), <i>Ius commune graeco-romanum. Essays in honor of prof. dr. Laurent Waelkens</i> [Juris Scripta Historica, 30], KVAB, Leuven, Peeters Publishers, 2019. (ISBN: 978-90-429-3802-1, €79).</p> <p>De studenten van prof. dr. em. Laurent Waelkens verzamelden als eerbetoon aan hun wetenschappelijke leraar en ter bevordering van zijn belangstelling vijftien wetenschappelijke bijdragen over <i>ius commune graeco-romanum</i>. Academici uit elf verschillende landen, voornamelijk maar niet uitsluitend uit Oost-Europa, droegen bij tot het boek dat uit drie grote delen bestaat.</p> <p>In het eerste deel richten vier auteurs zich op het Grieks-Romeinse recht in het Romeinse Rijk zelf. In het tweede deel gaan vijf bijdragen over de invloed van het Grieks-Romeinse recht buiten het Byzantijnse Rijk. De zes bijdragen van het derde en laatste deel bestuderen de impact van de West-Israëlitische communistische traditie op Oost-Europese landen. Zo benadrukt het volume het blijvende belang van de studie van het Romeinse recht voor het begrip van ons gemeenschappelijk pan-Europees juridisch erfgoed.</p> <p>U kan de inhoudstafel op de website van de uitgever vinden.</p>

Call for Papers

Call: Summer School Max Planck (Frankfurt am Main, 5-16 augustus 2019)

Sinds 2014 organiseert het Max Planck Instituut voor Europese Rechtsgeschiedenis een jaarlijkse zomercursus. Deze cursus biedt de kans aan 20 beginnende onderzoekers van over de hele wereld om, enerzijds, zich in te werken in de bronnenstudie, methodologische principes, theoretische modellen en controversiële onderzoeksdebatten inzake hoofdthema's in het rechtshistorisch onderzoek, en anderzijds om zich te verdiepen in een specifiek jaarthema.

Het thema voor 2019 draait rond *Law in Texts and Contexts*. De laatste decennia groeide het besef dat voor een goed begrip van schriftelijke rechtshistorische bronnen, naast hun inbedding in de historische context, ook een bijzondere aandacht vereist is voor visuele en mondelinge bronnen, voorwerpen en artefacten. Historici reflecteren grondiger over tekstualiteit en normativiteit, en de digitale evoluties bieden opportuniteiten voor rechtshistorisch onderzoek. Voor deze aankomende Summerschool worden kandidaten aangemoedigd om bijzondere aandacht te geven aan de band tussen normativiteit en tekstualiteit in hun onderzoeksproject.

De cursus vindt plaats van 5 tot 16 augustus 2019 in het Max Planck Instituut te Frankfurt. Kandideren gebeurt door een cv, motivatiebrief en samenvatting van het onderzoeksproject (ca. 10 pagina's) in te dienen op summeracademy@rg.mpg.de. Deelname aan de zomerschool is gratis.

Call for papers 'LXXIIIE Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité' (Edinburgh, 2-7 september 2019)

Tijdens de eerste week van september (maandag 2 t.e.m. zaterdag 7 september) vindt de 73e editie plaats van de internationale conferentie *Session de la Société Internationale Fernand de Fisscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité*.

Onderzoekers worden uitgenodigd om hun communicatievoorstellen in te dienen met betrekking tot specifieke aspecten van de juridische doctrine in de Grieks-Romeinse wereld en de wijze waarop zij, zowel in Europa als elders, in de evolutie van het recht werden opgenomen.

Meer informatie over de conferentie en de call for papers kan u terugvinden op de [website](#) van het evenement.

Call for Articles in Rechtskultur. European Journal of Legal History

Het volgende nummer van het peer reviewed tijdschrift Rechtskultur zal als thema hebben: 'Weerstand tegen rechtseenmaking'.

Manuscripten in Duits, Engels of Frans zijn welkom bij martin.loehnig@jura.uni-regensburg.de voor 1 september 2019.

Call for papers: 'Impression et diffusion de la loi dans les Pays-Bas Habsbourgeois, les Provinces-Unies et la Principauté de Liège aux Temps Modernes (XVIe-XVIIIe siècle)', (Luik, 5-6 december 2019)

Op 5 en 6 december 2019 organiseert de ESCLH in Luik een internationale conferentie rond de publicatie en verspreiding van wetgeving in de Habsburgse Nederlanden, de Verenigde Provinciën en het Prinsbisdom Luik in Vroegmoderne Tijd (16e-18e eeuw).

Mogelijke thema's voor bijdragen aan de conferentie zijn: de gebruikte drukformaten, de relatie tussen drukkers en autoriteiten, de effecten van het drukproces op de wetgevingsprocedure en de verspreiding van wetgeving.

Uiterlijk op 30 juni 2019 dienen geïnteresseerden hun voorstel (max. 300 woorden), samen met een CV (max. 1 pagina), door te sturen naar Renaud Adam (renaud.adam@uliege.be) en Nicolas Simon (n.simon@uclouvain.be). Deelnemers worden eind augustus op de hoogte gebracht. De conferentie zelf zal in het Engels plaatsvinden.

Kalender

5-8 juni 2019 - 25th Annual Forum of Young Legal Historians: Identity, Citizenship and Legal History (Brussel, België)

Op 5-8 juni vindt in Brussel de 25^e editie plaats van het jaarlijkse forum voor jonge rechtshistorici, georganiseerd door het AYLH. Bij deze bijzonder editie van het forum staat de relatie tussen identiteit en burgerschap in de (rechts)geschiedenis centraal.

Het [definitieve programma](#) van het forum en praktische informatie zijn terug te vinden op de [website van het ESCLH](#).

10-11 juni 2019 – Doctoral School ‘Human Action between Obligation and Satisfaction’ (Gent, België)

Op 10 en 11 juni wordt aan de Universiteit Gent een doctoral school georganiseerd rond het thema ‘Human Action between Obligation and Satisfaction’.

De redactie van de *Rechtshistorische Courant* raadt aan haar lezers in het bijzonder de publieke lezing aan die op maandag 10 juni zal worden gegeven als afsluiting van de eerste dag van de doctoral school. Onder de titel ‘*Retinal Justice: rats, maps and masks*’ zal niemand minder dan Prof. Peter Goodrich (Cardozo Law School, New York) komen spreken in het Auditorium Kruithof (campus Blandijnberg).

Meer informatie over deze doctoral school kan u terugvinden op de [website](#) van de Universiteit Gent.

14-15 juni 2019 - 22^{cd} Belgian & Dutch Colloquium of History of Law (Luik, België)

Op 14 en 15 juni 2019 organiseert het *Centre Liégeois d’Histoire du Droit* het 22e Belgisch-Nederlandse rechtshistorische colloquium, dat in Luik zal plaatsvinden.

Het [programma van het colloquium](#) kan u online raadplegen. Geïnteresseerden worden verzocht zich vooraf [online](#) in te schrijven.

20 juni 2019 – Afscheidsrede prof. dr. Kees Cappon (Amsterdam, Nederland)

Ter gelegenheid van zijn emeritaat zal prof. dr. Kees Cappon (hoogleraar Institutionele grondslagen van het recht in Europa in historisch perspectief) op 20 juni zijn afscheidsrede geven, getiteld ‘*De Koning en de Rechter. Sir Edward Coke CJ (1552-1634) en de Supremacy of the Law*’.

Academici en andere belangstellenden worden door de Rector Magnificus, prof. dr. Ir. K.I.J. Maex, van harte uitgenodigd om deze plechtigheid bij te wonen. Het wordt op prijs gesteld als hoogleraren in toga aan het cortège deelnemen.

De plechtigheid zal op donderdag 20 juni om 16u plaatsvinden in de Aula van de Amsterdamse universiteit (Singel 411, hoek Spui). U kan alle praktische zaken in de [uitnodiging](#) terugvinden.

10-13 juli 2019 – British Legal History Conference: Comparative Legal History (St. Andrews, Schotland)

De British Legal History Conference draait dit jaar rond het brede thema van “Comparative Legal History”. Deze rechtshistorische hoogmis gaat deze keer door vanaf woensdag 10 juli tot zaterdag 13 juli 2019 aan de Schotse Universiteit van St. Andrews. Het [programma](#) werd online geplaatst en, indien het u weet te bekoren, kan u zich ook [online inschrijven](#). Verdere praktische informatie kan gevonden worden op de website: <http://www.blhc2019.uk/home>.

2-7 september 2019 - LXXIIIe Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité (Edinburgh, Schotland)

Van 2 tot en met 7 september vindt in Edinburgh de 73e editie plaats van de internationale conferentie van de *Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité*. Deze editie draagt de titel “Le droit et sa place dans le monde antique”.

Onderzoekers worden uitgenodigd om voorstellen in te dienen met betrekking tot specifieke aspecten van de juridische doctrine in de Grieks-Romeinse wereld en de wijze waarop zij, zowel in Europa als elders, in de evolutie van het recht werden opgenomen. Onderzoekers worden bovendien van harte uitgenodigd om communicatievoorstellen in te dienen over de Grieks-Romeinse wereld als historische en culturele *topos* (τόπος/locus communis), en zijn ideologische erfgoed in het juridische gedachtegoed van de daarop volgende periodes.

Alle informatie over de conferentie (programma, call for papers, registratie, etc.) is terug te vinden op de [website](#) van het evenement.

Varia

Dave De Ruyscher wordt lid van Young Academy of Europe

De Young Academy of Europe liet op basis van zijn bijzondere onderzoeksprestaties professor. Dave De ruyscher toe tot het lidmaatschap van de vereniging. Hartelijk gefeliciteerd, Dave!

Dr. Stefan Huygebaert en dr. Matthias Van Der Haegen

Aan het eigen Gentse Rechtshistorische Instituut promoveerden de voorbije twee weken twee getalenteerde jonge onderzoekers tot doctor. Stefan verdedigde op 17 mei laatstleden succesvol zijn proefschrift *Visual Ideas of Law and Justice. An iconological inquiry into nineteenth-century Belgian art* en behaalde met verve de graad van Doctor in de Kunstwetenschappen.

Vorige week nog, op 29 mei 2019, verdedigde Matthias Van Der Haegen zijn proefschrift *Het Hof van Cassatie als lichtbaken van het Belgische rechtsbestel* en werd bekroond met de titel Doctor in de Rechten.

Het Instituut voor Rechtsgeschiedenis is fier op de verdiensten van beide collega's en is er van overtuigd dat hen een mooie toekomst tegemoet lacht.

329 registers van de Raad van Vlaanderen gedigitaliseerd

Altijd al willen lezen hoeveel beschuldigten ook in het ancien régime claimden dat ze *by drankke* waren tijdens het plegen van misdrijven? Hoe creatief men in het toenmalige graafschap Vlaanderen was bij het uitspreken van erestraffen? Of hoe lastig de raadsheren de langdurige ondervraging van een vermeend valsmunter wel niet vonden? Dan zijn de gedigitaliseerde registers van de Raad van Vlaanderen de geknipte bron: 329 dikke turven geschiedenis van Vlaanderen en omstreken, goed voor tienduizenden folio's aan digitale beelden, raadpleegbaar in alle leeszalen van het Rijksarchief.

Interessante en soms bloemrijke lectuur, die registers van de Raad van Vlaanderen... Zeker de verhoren en vonnissen van zaken die volgens de criminele procedure werden behandeld, hebben altijd tot de verbeelding gesproken. Om ervoor te zorgen dat lezers daar ook in de toekomst van kunnen blijven genieten, werden de 41 registers met de zogenoemde Criminele examens en Criminele sententies (Rijksarchief te Gent, Archief van de Raad van Vlaanderen, nrs. 8857-8597, 16e-18e eeuw) het afgelopen jaar gedigitaliseerd.

Inhoudelijk vertegenwoordigen deze registers slechts een fractie van de ruime bevoegdheden van de Raad van Vlaanderen, de gewestelijke justitierraad van het voormalige graafschap Vlaanderen (1386-1795). Door hun massa en hun diversiteit is het helaas quasi onmogelijk ook de voornaamste registers m.b.t. de rechtspraak volgens de civiele procedure te digitaliseren.

Eén grote basisreeks stond echter buiten discussie: in eenzelfde beweging werden vorig jaar immers ook alle 279 registers van Acten en Sententiën zorgvuldig gescand (RAG, Raad van Vlaanderen, nrs. 2327-2605, periode 1370-1642). Deze nummers bevatten de oudste en bijgevolg ook meest kwetsbare reeks registers uit het archief van de Raad. In de beginperiode (het oudste register stamt zelfs van voor de officiële oprichting!) noteerde men er zo goed als alles in dat door de Raad werd behandeld, besproken of geregeld. Vanaf de 15e eeuw ging men langzaam

differentiëren en splitsten verschillende andere archiefreeksen zich inhoudelijk af, een proces dat in de 16e eeuw in een stroomversnelling terechtkwam en uiteindelijk leidde tot de opheffing van de Acten en Sententiën.

In het scanproject zijn tot slot ook de zeven aanwezige resolutieregisters en twee registers met aanstellingsakten van (voornamelijk eigen) personeel opgenomen (RAG, Raad van Vlaanderen, nrs. 164-170 en 602-603, 16de-18de eeuw): basisdocumenten over de interne werking van de instelling.

Voorlopig kunnen we dus afklokken op de veiligstelling van 329 dikke turven geschiedenis van Vlaanderen en omstreken, goed voor tienduizenden folio's aan digitale beelden. Al deze stukken zijn voortaan digitaal raadpleegbaar in de leeszaal van het Rijksarchief.

Het omvangrijke archief van de Raad van Vlaanderen wordt bewaard in het Rijksarchief te Gent. Klik [hier](#) om de inventaris online te raadplegen. De nieuwe gebruikersgids kan u [hier](#) terugvinden.

OPROEP: Actualiseer mee de Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging

Het Archief voor Nationale Bewegingen presenteert sinds kort de NEVB Online (www.nevb.be). Enkele muisklikken geven u toegang tot de rijkdom aan kennis die onderzoekers over de Vlaamse beweging verzamelden tot aan de publicatie van dit instrument in 1998.

De online publicatie van de NEVB is de eerste stap in de ontwikkeling van een volledig geüpdatete encyclopedie. Na meer dan twintig jaar wordt het hoog tijd om de teksten in een toegankelijke en aantrekkelijke databank te gieten en de aangeboden informatie te onderwerpen aan een inhoudelijke actualisering.

Om dit ambitieuze project te doen slagen, heeft het ADVN uw hulp nodig.

Het [ADV N roept alle gebruikers van de Encyclopedie op](#) om hun expertise te delen. Feitelijke onjuistheden of lacunes in specifieke lemma's kunt u signaleren via bureauredactie@devb.be of via de [NEVB Online](#).

Zo garanderen we samen de kwaliteit van dit onmisbare werkinstrument en zorgen we ervoor dat deze online-encyclopedie als een perpetueel *work in progress* steeds de vinger aan de pols kan houden van nieuwe ontwikkelingen in de samenleving.

Oproep: Transkribus

Onderzoekers die zich bezighouden met handgeschreven teksten, maken vaak transcripties van deze teksten. Het Europese READ project – programma Transkribus – is gericht op het trainen van het sneller herkennen van handschriften. In het kader van het trainen van de computers om een model te ontwikkelen om de Nederlandse taal sneller te herkennen zijn we op zoek naar foto's van teksten (minimaal 300DPI) en de bijbehorende transcripties. Wanneer u meer dan 500 pagina's aan transcripties en foto's heeft, kunnen deze direct via Transkribus gekoppeld worden (Text2Image). U kunt hier contact opnemen met het Transkribus team in Innsbruck: email@transkribus.eu. U krijgt dan de gekoppelde bestanden (foto, met transcriptie erbij) via een account dat aan uw mailbox zit teruggestuurd. Indien u wel transcripties en foto's heeft, maar de

500 pagina's niet haalt – is het momenteel eveneens mogelijk om dit in te sturen naar Transkribus, maar hier is nog maar een beperkt budget voor beschikbaar (dus wees snel). Voor u is het voordeel dat u doorzoekbare PDF's kunt downloaden vanuit het Transkribus-programma. De data staat standaard op privé, dus niemand anders kan bij uw transcripties en foto's. Echter, wanneer u mee wilt werken aan het creëren van een Nederlands taalmodel, willen wij u vragen om contact op te nemen via TranskribusEMDutch@gmail.com en dan ontvangt u aanwijzingen hoe u uw data kunt delen. We begrijpen dat niet iedereen de mogelijkheid heeft om zijn/ haar onderzoekdata te delen vanwege privacy of copyright. Echter, op de achtergrond helpt u de computer trainen in het herkennen en we hopen dat het op korte termijn mogelijk wordt om aan te geven dat data wél gebruikt mogen worden voor het trainen van een overkoepelend model, maar niet door onderzoekers ingezien mogen worden. Uiteraard kunt u ook transcripties in andere talen via Transkribus uploaden, vanaf 70 pagina's is het al mogelijk om zelf een model te trainen of te delen met andere taalgroepen.

Eventuele vragen kunnen worden gesteld via TranskribusEMDutch@gmail.com

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be. Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar de.redactie. Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: courant@ugent.be